

Beszámoló

KSZC Nagyatádi Ady Endre Technikum és Gimnázium

Természetjárás és élményprogramok Gömörben, Szepességben, a Bányavidéken és Kelet-Felvidéken

Utazás időpontja: 2025.05.05-2025.05.09 (5 nap, 4 éj)

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2024/1-000904

Létszám: 38 (34 diák + 4 kísérőtanár)

Előkészítő órák:

A kirándulás előtt négy tantárgy óráin is készültünk a ránk váró élményekre.

Az előkészítő történelem óra során ismertettük a ma Felvidék néven ismert, és a történelmi Magyarországnak ezer évig szerves részeként álló terület történelmét, és megemlékeztünk a Trianoni békediktátum következményeiről.

Földrajz órán megismerkedtek a gyerekek a Felvidék földrajzával: a Kárpátok kialakulása, természetföldrajzi jellemzői előre vetítették, hogy milyen szép vidéken fogunk járni. Sajnos a magyarság helyzetéről nagyon kevés ismerete volt a diákoknak.

Irodalomórán megismerkedtünk Mikszáth Kálmán és Petőfi Sándor életrajzával és munkásságával.

Osztályfőnöki óra keretein belül PPT segítségével ismerkedtünk meg a magyarság helyzetéről a Kárpát-medencében. Ezen az órán segítségül hívtuk a <https://www.okosdoboz.hu/hu-HU/Hatarontuli> honlapot, ahol frontális munka során hangolódunk az utazásra. A Barangoló feladatai (Csallóközi és gömöri mesék, mondák, Polyána-hegység (Gyetva), Táncismerkedő, Felvidéki várak, urak és úrnők, A gömöri barlangok és a karszt) segítségével ismertük meg a kirándulás tervezett programját.

Kirándulás:

Hétfő:

1. Utazás Szlovákiába. Indulás 6.30-kor.
2. A **füleki várban** tettünk látogatást, ahol Koháry István várkapitány a végsőig kitartott a török ellen, és a 38 hónapos kemény fogság sem törte meg, mindvégig hű maradt uralkodójához és elveihez. Ezért is kapta a "speculum fidelitatis", a "hűség tüköre" kitüntető címet. Börtönévei alatt verseket írt, amelyeket szabadulása után ki is adott.

Megtekintettük a várhegy sziklájába vájt, **földalatti folyosót** is, melyekben a II. világháború helyi vonatkoztatású emlékeit bemutató kiállítás található. A háborús időszakot sok, a harcok alatt Füleken és a közeli környéken használt tárgy által mutatja be a látogatóknak.

3. Szép kis sétát tettünk a **szilicei jégbarlanghoz**, melynek monumentális bejárata szabadon megközelíthető. Ahogyan egyre lejjebb haladtunk a bejárat felé, szinte minden méteren éreztük a levegő fokozatos lehülését. Lent pedig itt-ott előbukkanó jégcsepp oszlopok fogadtak bennünket.

4. **Rozsnyói séta**, ahol II. Rákóczi Ferenc egyik kedvenc tartózkodási helye és fejedelmi rezidenciája volt. Innen kormányozta a fennhatósága alatt lévő országrészeket. A tér domináns nevezetessége Andrassy Franciska emlékműve.
5. **Ezután elutaztunk a szállásunkra, ami Várhosszúréten az Adriana Panzióban volt.**

Kedd:

1. Kassára utaztunk. Megkoszorúztuk **II. Rákóczi Ferenc** szarkofágját a **Szent Erzsébet dómban**.

2. A dóm északi tornya Luxemburgi Zsigmond uralkodása idején épült, nevét is innen kapta. Az 1775-ös tűzvészt követően éri el a jelenlegi 60 méteres magasságát, ekkor létesítik itt a város őrzőjének lakását és a körerkélyt. 160 lépcsőfok vezetett a kerengőre ahonnan csodálatos kilátás nyílt a városra.

3. Kassai sétánk alkalmával megcsodáltuk a városközpont legjellegzetesebb épületeit a teljesség igénye nélkül: Lőcsei-ház, a Szentháromság-temploma és rendháza, Állami Színház, zenélő szökőkút, Forgách-palota, Andrassy palota.

4. A dél-zempléni régió központja **Tőketerebes** városa. Itt tekintettük meg az Andrassy-család egykori kastélyát. A kastélyban töltötte gyermekkorát idősebb gróf Andrassy Gyula, a Monarchia külügyminisztere. Megtekintettük a gazdag leletanyaggal rendelkező **Honismereti Múzeumot**. A kastély gyönyörű angol parkjában épült fel az **Andrassy-család** neogótikus stílusú **mauzóleuma**. Enteriőrjében kitűnik Kendeffy Katinka és Andrassy Gyula márvány szarkofágja, előtte látható volt leányuk Ilona, igen megható szobra, ahogyan siratja szüleit.

5. A Sívári hegység hegygerincén emelkedő **Szalánci vár** legismertebb birtokosa a Forgách család volt. A gazdag történelmi múlttal rendelkező vár számtalanszor cserélt gazdát, végül a Thököly felkelés után a császár leromboltatta. A romos várat nem, de az öregtoronyt a Forgáchok a 18. század közepén kijavították és 1944-ig abban őrizték a család értékeit, valamint családi múzeumot is létrehoztak benne. A torony a II. világháborúban leégett. A várrom szabadon látogatható. Jellegzetes sziluettje a Nebojsza torony, amelyről szép kilátás nyílik a környező tájra. A dicső múlt emlékeztet Szalánc várának mondájára.

6. Vacsora, szállás.

7. Vacsora után **Máté Gyöngyi** hagyományőrző, népművész avatott minket be a gömöri kézművesség rejtelseibe. A foglalkozáson természetesen mi is kipróbálhattuk ügyességünket, egy szerencsefát készíthettünk.

Szerda:

1. Túra a **Szádelői fennsík**on, mely a Gömör-Tornai-karszt egyik ékköve. A szurdok – beékelődve a Felső-hegy és a Szádelői-fennsík közé – mintegy 2200 méter hosszan kanyarog, mélysége eléri a 300 métert, szélessége viszont helyenként alig 10 méter. A fennsík domináns kiszögellése a **Tornai várdomb**, melynek impozáns építménye a dicső múltat megért tornai vár.

Körutunk egyben tanösvény is. Szádelő falujából a tanösvényt követve jutottunk fel a fennsíkra, majd az ördögszántásokon futó kék turistajel mentén értük el a várdombot, és jutottunk le a völgybe a sárga jelzésen.

2. A **gömörhorkai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola** (1-4 osztályos) meglátogatása. Találkoztunk az alsós diákokkal, ismerkedtünk, bemutattuk iskolánkat, lakóhelyünket egymásnak.

3. A **csetneki gótikus evangélikus templom** évszázados falait szinte teljesen beborítják a 14-15. századi freskók. A magyar szent királyokról és az udvartartásukban élő hölgyekről készült ábrázolások nagy része páratlan ritkaságnak számít. Megtekintettük az egykori bányászváros főterét.

4. Ismert helyi személy meglátogatása: A **Beretkei skanzen** 2006-ban nyitotta meg kapuit mint tájház és vendégház. A 18. sz. közepén épült családi ház célja, hogy a Beretkei család történetén keresztül mutassa be a gömöri családok mindennapi életét, tevékenységét. A tájház megálmodója **Beretkei Edit**, ő mutatta be nekünk a gazdag kiállítást.

5. Szállás, vacsora.

6. Vacsora után a település focipályáján a hagyományőrző íjászat fortélyáival ismerkedhettünk meg, a gömöri **Vanyo Gabriella íjász** mutatta be tudományát. A foglalkozáson természetesen mi is kipróbálhattuk ügyességünket.

Csütörtök:

1. Késmárkon az evangélikus templomban

megkoszorúztuk II. Rákóczi Ferenc nevelőapjának, Zrínyi Ilona második férjének, Felső-Magyarország fejedelmének, a kuruc vezérnek, gróf Thököly Imrének a szarkofágját. Meglátogattuk az UNESCO Világörökség részét képező **cipszer fatemplomot** is. Az egyedülálló

faépítmény tiszafából és vörösfenyőből épült egyetlen fém alkatrész felhasználása nélkül. Elsétáltunk a belvároson keresztül Késmárk várához, ahol Thököly Imre bronz lovassobrát 2022 márciusában leplezték le a vár mellett.

2. **Lőcsére** utaztunk. Maga a város egy kultúrtörténeti gyöngyszem és sok, a dicső múltához kötődő műemlékkel rendelkezik. A lőcsei városi műemlék-rezervátum magába foglalja a város történelmi és kulturális nevezetességeit, amelyeket az épségben fennmaradt városfalak ölelnek körbe. A **régi városháza** épülete a reneszánsz világi építészet legjelentősebb remekművei közé tartozik a Szepességben.

3. Túra a Felső-Magyarországi Paradicsomban, a **Tamásfalvi kilátóhoz**. A Nemzeti Park egyik legszebb panorámája fogad. Belátni innen a Fehér-patak szurdokába, a Hernád áttörésébe. Jó időben feltűnnek a Magas-Tátra hegycsúcsai, mi is megtekinthettük a havas csúcsokat.

4. Séta a botanikus kertre emlékeztető **betléri**

kastélyparkban, majd a kastély meglátogatása. Mint

a legtöbb nemesi rezidencia

esetében, az 1700-as évek végén az Andrassy kastély körül is kiépült a kastélypark. A 70 hektáros park nagyobbik részét csodaszép rétek és tisztások teszik ki, csak a kisebbik rész fásított. Leglátogatottabb

része a római akvadukt romjait idéző építmény és az alatta található jegesmedve barlang.

5. Szállás, vacsora.

Péntek:

1. **Selmecbányán** megtekintettük a **szabadtéri Bányamúzeumot**, az izgalmas Bertalan-tárót! Méreteit tekintve a legnagyobb, Felvidéken található szabadtéri múzeum. Két fő részre oszlik, felszíni és földalatti expozícióra. A látogatók köpenyt, sisakot és bányalámpást kapnak és így felkészülve vonulnak le a mélybe, ahol megismerkednek a bányászok nehéz munkájával. Mi is beöltözhettünk bányásznak.

2. A bánya látogatása után felkapaszkodtunk a szépen felújított barokk **Kálváriához**, ahonnan gyönyörködhettünk a város pompás panorámájában. A meredek hegyoldalon egymás fölé emelkedő három templom közt vannak a stációk. Az alsó templomot egykor a szlovákok használták, neve ezért tót templom. A középső kápolnában vannak a szent lépcsők, közepükön egy-egy ereklyével. Ezeket a magyar búcsúsok csak szent grádicznak emlegetik, a harmincnégyszéki lépcsőfokát sokan vezeklésül térden járkák végig. A felső német templom két tornya tűnik már messziről az érkező búcsúsok szemébe. A templom mögött a Szentsír-kápolna van.

3. Kálváriától lesétálva a Szentháromság-térre igyekezve elsétáltunk a Szent Katalin templom és a Felvidék egyik legmagasabb pestisoszlópa mellett, majd felkerestük **Petőfi Sándor és Mikszáth Kálmán emléktábláját** az evangélikus líceum épületén.

4. Utazás haza. Hazaérkezés 20.50-kor.

Értékelő órák:

Utazásunk során, utolsó nap Sebastian az idegenvezetőnk készített egy kérdőívet a gyerekeknek, amit még akkor ott kitöltöttek a buszon. Gyerekek 100%-a igen választ adott arra a kérdésre, hogy ha lenne még lehetőségük részt vennének-e Határtalanul kiránduláson.

Nagyon tetszett nekik ez a kirándulás, rengeteg élménnyel és kicsit még jobban összekovácsolódva térhettünk haza.

2 osztályfőnöki óra keretében értékeltük a kirándulást, felelevenítettük a szép emlékeket és felidéztek a tanultakat. Megbeszéltük, hogy milyen útravalót adott nekünk ez a kirándulás a jövőt illetően. A közös élményekről egy tabló is készült. Újra elővettük az Okosdobozt, hogy felidézzük emlékeinket.

Témanap - 2025. június 04.

A témanap során az Összetartozás napja alkalmából az iskolában tartott megemlékezésre készültünk. Ennek során egy filmet állítottunk össze, mely felidézte iskolánk diákjainak történelmünk ezen szomorú eseményét. A film egyik tanulóknak Himnusz éneklésével kezdődik, amelyet egy kilencedik osztályos tehetséges diákunk kísért zongorával. Osztályunk saját

éneklésével aláfestett képeken keresztül próbáltuk visszaadni a gyönyörű kirándulást. Videónk végén, pedig a gömörhorkai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola tanulóinak énekét láthattuk és hallhattuk. Nagyon élveztük a közös próbákat. A tanítási nap végén minden osztály megtekintette a filmet.